

SERVICIILE BANCARE

. TIPURI DE SERVICII

Băncile furnizează clienților trei tipuri principale de servicii. Acestea sunt:

1. *Deschiderea de conturi bancare (de diferite tipuri);*
2. *Facilități de împrumut (de credit);*
3. *Servicii privind transferul fondurilor.*

1. Deschiderea de conturi bancare (de diferite tipuri)

O bancă atrage bani de la clienții săi, prin conturi bancare, plătindu-le, în schimb, dobândă pentru depozitele constituite. Plata acestor dobânzi este o cheltuială pentru bancă.

Atât pentru persoanele fizice, cât și pentru cele juridice, băncile deschid, în evidența lor, următoarele tipuri de conturi--:

- *conturi curente (la vedere)*, în lei și/sau în valută, conturi în care titularii pot face operațiuni de încasări și plăți curente;
- *conturi de depozit (la termen)*, în lei și/sau în valută, conturi în care depunerile se fac pentru un anumit termen, perioadă în care titularii nu pot efectua nici depuneri în cont, nici plăți din aceste conturi.

În funcție de anumite activități specifice, pentru clienții persoane juridice, băncile mai deschid și alte tipuri de conturi, cum sunt:

- *conturi blocate*, în care sunt depuse sume în lei și/sau în valută, reprezentând capitalul social necesar constituirii unei societăți comerciale. După ce clientul prezintă la bancă dovada înregistrării societății la Registrul Comerțului, contul este deblocat, iar sumele sunt virate în contul curent al societății;
- *conturi blocate cu destinație specială*, sunt conturi în care disponibilitățile titularului sunt temporar blocate, în raport de o anumită operațiune, ca măsură de protecție pentru bancă și pentru buna desfășurare a unor obligații de plată către străinătate (acreditive, garanții etc.). Ele se pot constitui, după caz, în lei și/sau în valută;
- *conturi pentru credite*, destinate să evidențieze creditele (în lei și/sau în valută) acordate de bancă clienților și din care urmează ca aceștia să dispună plăți;
- *conturi cu suma dobândită prin participare la licitațiile valutare*, evidențiază sume în lei sau valută rezultate din operațiunile de vânzare/cumpărare de valută sau lei pe piața interbancară, ordonate de client și efectuate de bancă în contul acestuia.

2. Facilități de împrumut (de credit)

Băncile împrumută clienților lor sume de bani pentru finanțarea afacerilor acestora. Unele bănci oferă împrumuturi atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice. Clientul trebuie să plătească un tarif pentru analizarea de către bancă a oportunității acordării creditului și o dobândă pentru creditul primit. Aceste tarife și dobânzi reprezintă un venit pentru bancă.

3. Servicii privind transferul fondurilor

Băncile furnizează și servicii privind plățile prin transferul fondurilor (atât electronic cât și prin instrumente de plată), în numele și la cererea clienților lor. Banca percepe un comision pentru acest serviciu, comision a cărui mărime variază în funcție de valoarea sumei și tehnica de transfer a banilor.

Acest comision aduce un venit băncii.

Majoritatea persoanelor juridice folosesc o parte, sau chiar toate aceste servicii, la un moment dat, la fel cum unele persoane fizice pot apela la ele, din când în când.

II. 2. ALTE SERVICII OFERITE DE BANCI

În afară de tipurile de conturi menționate mai sus, persoanele juridice (și, într-o proporție mai mică și persoanele fizice) pot avea și alte solicitări decât cele privind operațiunile de bază ale băncilor. Băncile oferă multe servicii care aduc venituri din comisioanele, spezele și tarifele percepute pentru efectuarea lor. În prezent, băncile românești fac eforturi pentru diversificarea ofertei de produse bancare.

1. VALUTA.

În cazul călătoriilor în străinătate, sunt necesare și mici cantități din moneda țării respective, pentru cheltuieli imediate, deși, este mai sigur pentru turiști să folosească cekuri de călătorie sau instrumente de plată asemănătoare, în loc să poarte asupra lor valută în numerar. Băncile pot asigura clienților posibilitatea de a procura majoritatea valurilor țărilor lumii.

Băncile vând monedă străină (valută) la cursuri de schimb competitive și percep un comision, pentru serviciul prestat. Principalii concurenți ai băncilor, în acest domeniu, sunt casele de schimb valutar și agențiile de turism, în special din zonele de destinație ale călătoriilor de vacanță. Aceste două tipuri de organizații trebuie să-și procure, la rândul lor, monedele destinate schimbului valutar (de obicei acestea cumpărând valută de la bănci).

2. CECURILE DE CALATORIE

Cecurile de călătorie sunt cele mai cunoscute servicii bancare oferite persoanelor care călătoresc. Cecurile pot fi folosite ca atare, pentru plata bunurilor și serviciilor, în toate țările lumii sau pot fi schimbate, oricând, în numerar.

Un cec de călătorie cuprinde promisiunea unei bănci (sau a unei organizații cu o reputație similară) de a plăti o sumă de bani oricărei persoane ce posedă fila de cec de la persoana în numele căreia a fost emis cecul. Cecurile de călătorie se pot procura de la orice bancă. Până de curând, majoritatea băncilor emiteau propriile cecuri de călătorie. În prezent cele mai multe bănci au încheiat acorduri de a emite cecurile uneia dintre cele mai mari companii internaționale de cecuri de călătorii.

3. PLATI PRIVIND DERULAREA CHELTUIELILOR GVERNAMENTALE

Băncile efectuează plăți și în numele guvernului, în special cele privind finanțarea unor proiecte de investiții de stat. Spre exemplu, statul poate finanța, construcția unei noi școli sau a unui spital. Companiile de construcții vor primi banii aferenți lucrărilor efectuate și finanțate din fondurile statului, prin intermediul băncilor.

4. ÎNCASAREA TAXELOR SI AMENZILOR

Persoanele care trebuie să plătească taxe sau amenzi pot folosi sistemul bancar, pentru plata sumelor datorate diferitelor instituții sau chiar statului.

5. CONSEMNAREA DE DEPOZITE

La bănci se pot constitui sume în depozit, cu un rol de garanție, care sunt păstrate pe perioada soluționării unor diferende judiciare sau a altor cauze.

6. SERVICII DE EXECUTOR TESTAMENTAR

Unele bănci oferă clienților acest tip de serviciu specializat, legat de mostenirile și proprietățile clienților decedați. Băncile tratează rezolvarea acestor probleme cu autoritățile administrative, în numele și la cererea urmașilor sau a beneficiarilor respectivei proprietăți. Pentru aceste servicii, banca percepe un comision, în funcție de valoarea proprietății.

7. CASETE PENTRU PASTRAREA VALORILOR

Clienții unei bănci pot folosi seifurile acesteia pentru păstrarea unor valori. Serviciul se numește *casete pentru păstrarea valorilor*, băncile percepend în schimb un comision.

În baza acestui serviciu, clienții își pot lăsa spre păstrare articole de valoare, cutii închise, testamente sau alte documente importante. Banca

emite o chitanță pentru bunurile lăsate în păstrare, asumându-si, astfel, răspunderea asupra acestora.

8. SEIFURILE

Acest tip de serviciu, la fel ca și casetele de valori, implică folosirea unor spații special amenajate care aparțin băncii. Clientului i se pune la dispoziție un *seif*, accesul la seif fiind sub un dublu control, banca păstrând o cheie și clientul cealaltă. Accesul la seif poate avea loc oricând în timpul orelor de program ale băncii, timp în care clientul poate retrage sau depune orice obiecte sau documente.

9. BANCA LA DOMICILIU

Această sintagmă este un termen nou, utilizat în practica bancară contemporană și se referă la posibilitatea băncilor de a oferi clienților *serviciul bancar la domiciliu sau prin telefon*. Folosind metode electronice, clienții au acces la conturile lor fără să-și părăsească domiciliul. Mai există alte câteva servicii pe care băncile occidentale le pot oferi clienților lor.

10. DEPUNERILE PENTRU O NOAPTE

Această facilitate este oferită acelor clienți care doresc să depoziteze fonduri, în timpul când banca este închisă. Cei care apelează cel mai des la acest serviciu sunt gestionarii și casierii magazinelor, care doresc să-și depoziteze, pentru siguranță, încasările zilnice la bancă. În general, sunt două metode de administrare a depozitului.

Banca poate să deschidă depozitul în absența clientului (după verificarea sumelor aduse) și apoi să crediteze contul clientului. În a doua variantă, clientul adună banii destinați depozitării peste noapte urmând să-i verse cu regularitate sau la anumite perioade de timp. Pentru astfel de operațiuni, băncile au spații special amenajate și, binențeles, percep un comision.

11. EUROCECURI

O carte de credit *Eurocec* permite clientului să schimbe cecul în numerar, la băncile afiliate la sistemul *Eurocec*, din orice țară din Europa. Avantajul utilizării eurocecurilor, comparativ cu folosirea cecurilor de călătorie este dat de faptul că, în limita unei anumite sume (de exemplu 200 \$), clientul nu trebuie să achite în prealabil contravaloarea acestora. Valoarea cecurilor este debitată în contul clientului, în momentul transmiterii lor la banca emitentă. Cărțile de credit *Eurocec* sunt folosite cu sisteme de identificare speciale.

12. ASIGURAREA DE CALATORIE

E bine ca toți cei care călătoresc în străinătate să fie sfătuiți ca înainte de începerea călătoriei să fie asigurați pe timpul acesteia, recurgând în acest sens la “ asigurarea de călătorie “. De regulă, băncile oferă un pachet standard prin care asigură clientul împotriva principalelor riscuri de călătorie contra plății unei prime de asigurare. Principalul risc, acoperit prin aceste asigurări, este cel

privind asistența medicală, în puține țări străine având acces direct la un tratament de urgență gratuit.

Asigurarea de călătorie permite rambursarea sumelor cheltuite, desi poate exista o limită maximă a sumei recuperabile. Țările din Uniunea Europeană au încheiat acorduri reciproce cu privire la asigurarea asistenței medicale.